

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

HU

Beszéd

Luxembourg, 2015. december 8.

Beszéd – Vítor Caldeira, az Európai Számvevőszék elnöke

A 2014-es éves jelentések bemutatása

az Európai Unió Tanácsa (Gazdasági és Pénzügyek) előtt

Brüsszel, 2015. december 8.

Eltérés esetén az elhangzott szöveg érvényes.

Eltérés esetén az elhangzott szöveg érvényes.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 621 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide de Gasperi – L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Tisztelt Elnök Úr!

Tisztelt Miniszterek!

Megtiszteltetés számomra, hogy bemutathatom a Tanácsnak a Számvevőszék éves jelentéseit.

Bizonyára tudják, hogy ebben az évben egy „alapjaiban új megközelítés” alkalmazását szorgalmazzuk az uniós beruházások és kiadások terén.

Erre három fő okunk van:

- Először is az Unió és a tagállamok felismerték, hogy **új és komoly kihívásokkal** kell szembenéznünk, amelyek finanszírozást igényelnek;
- Másodsorban: súlyos, régóta fennálló pénzgazdálkodási problémák várnak továbbra is megoldásra az Unióban;
- Harmadsorban pedig a többéves pénzügyi keret félidős értékelése jó alkalmat nyújt a prioritásoknak és egyes kiadási programok kialakításának alapvető átgondolására.

Bátorító volt, hogy Georgieva biztos asszony, a Bizottság alelnöke, és az Európai Parlament képviselői pozitívan fogadták ezt az üzenetet, amelyet a múlt hónapban a Parlamentnek is bemutattam.

Tisztelt Miniszterek!

Egyértelműen kijelenthető, hogy az Unió és a tagállamok számára nehéz ez az időszak. Európa több fronton is **komoly kihívásokkal** szembesül:

- a menekültválság és a biztonsági válság;
- mind az energiaszükségletek, mind az éghajlat-politikai célok kielégítése;
- elegendő gazdasági növekedés ösztönzése és munkahelyteremtés.

E kihívások kezeléséhez közforrásokra van szükség, és alapvető fontosságú az is, hogy e források megfelelően kerüljenek felhasználásra.

Az uniós költségvetés jelentős, uniós szinten felhasználható finanszírozási forrást jelent. Jelentésünk rámutat, hogy ezt a költségvetést jobban és gyorsabban is fel lehetne használni az Európa előtt álló kihívások kezelésére.

Ennek megvalósulásához azonban meg kell oldani régóta fennálló pénzgazdálkodási problémákat – ezeket jelentésünkben kiemelve tárgyaljuk.

Először is nagyszámú **hátralék** gyülemlt fel.

Az uniós költségvetés túlzott mértékű kötelezettségvállalást tartalmaz, és ez előreláthatólag még így is marad egy ideig.

Néhány tagállam számára nehézséget okoz a számukra elkülönített uniós források felhasználása.

Továbbra is nagy összegű felhasználatlan források vannak pénzügyi eszközökben.

A hátralékoknak a kezelése révén források szabadulhatnak fel, és azokat ott lehetne felhasználni, ahol a legnagyobb szükség van rájuk.

Véleményünk szerint az uniós költségvetés rugalmassága egy olyan alapkérdés, amellyel a félidős értékelés során is foglalkozni kell.

Másodsorban: túl nagy az az összeg, amelynek kiadása továbbra sem az uniós pénzügyi szabályok szerint történik.

A **kifizetési hibák szintje töretlenül magas**. A 2014-es kifizetésekre jellemző általános becsült hibaarány 4,4% volt, amely érték az utóbbi három évben állandónak mutatkozott.

Elismerjük, hogy a Bizottság és a tagállamok az elmúlt években előrelépéseket tettek a hibák megelőzése és javítása terén.

De ismétlem: amint jelentésünk is rámutat, a rendelkezésre álló összes információ felhasználásával a tagállami hatóságok szintjén még ennél is több hibát lehetett volna kijavítani.

A megosztott irányítású területeken, amelyek a leginkább hajlamosak hibákra, a hibaszintet akár felére is lehetett volna csökkenteni.

Hozzá kell tenni azonban, hogy az uniós kiadási programok és rendszerek eredendően kockázatosak, mivel a kifizetések még mindig nagymértékben a maguk a végleges kedvezményezett által nyújtott információkon alapulnak.

Elemzésünk szerint abban is van mozgástér, hogy a támogatási rendszereket úgy tervezzék meg, hogy azok (különösen a kifizetési feltételek és eljárások egyszerűsítésével) csökkentsék a hibák elkövetésének lehetőségét.

Az elemzés arra is rámutat, hogy a becsült hibaszint sokkal inkább a kiadási programok típusától függ, mint attól, hogy megosztott irányítású területre tartoznak-e vagy sem.

Ezért azt javasoljuk a Bizottságnak, hogy a félidős értékelés során helyezze előtérbe az egyes programok kialakításának elemzését, és ennek révén állapítsa meg, hogy hol van még lehetőség „a hibák elleni védelem növelésére”.

Kevesebb hibával, és ezek hatékonyabb korrekciójával javulhatna a kiadások minősége és máshol felhasználható források szabadulnának fel.

Ezzel pedig rátérnék a harmadik javítandó területre, a **költségvetés eredményességére**.

Úgy találtuk, hogy a többéves pénzügyi keret összehangoltabb lehetne az Európa 2020 stratégiával, mind az időszakokat, mind a prioritásokat tekintve.

Rámutatunk arra is, hogy a magas szintű uniós célokat és politikai szándékokat alacsonyabb szinteken nem alakítják át egyértelmű operatív célkitűzésekké, ami pedig az eredményes gazdálkodás és a teljesítményről való beszámolás elengedhetetlen feltétele.

Végül, az uniós pénzgazdálkodásnak nagy hasznára válna, **ha javulna az átláthatóság**. A polgárok bizalma szempontjából ez kritikus fontosságú.

Jelentésünkben azt javasoljuk, hogy a Bizottság tegyen lépéseket az átláthatóság javítása érdekében a következő területeken:

- az Unió hosszú távú pénzforgalmi igényei,
- kifizetési hibák és pénzügyi korrekciók,
- az uniós költségvetés felhasználása révén elért eredmények.

De ugyanilyen fontos az is, hogy az olyan uniós szakpolitikák esetében, amelyek finanszírozása nem közvetlenül az uniós költségvetésből történik, szintén biztosítsuk az átláthatóságot.

Nem szabad, hogy az uniós szakpolitikák finanszírozásának új módjai kivegyék a pénzügyi kockázatokat a demokratikus kontroll és a pénzügyi ellenőrzés alól.

Kifejezetten a válságokra adandó válaszul új finanszírozási módszerek alakultak ki. Minden ilyen esetben felhívtuk a figyelmet arra, hogy már a kezdetektől fogva szükség van a megfelelő nyilvános elszámoltathatóságra és az ellenőrzési keretek biztosítására.

Örömmel jelentem, hogy figyelmeztetéseink meghallgatásra találtak. Az egységes szanálási mechanizmus egyértelmű közpénz-ellenőrzési megbízást ad a Számvevőszéknek.

Fennáll azonban a veszély, hogy az elszámoltathatóság kárát látja annak, ha a finanszírozási rendszerek összességében túlzottan szétaprózódnak.

Tisztelt Miniszterek!

A félidős értékelés egy **alapjaiban új megközelítés** kidolgozására nyújt lehetőséget az uniós pénzgazdálkodás területén, amelynek révén a forrásokat hatékonyabban lehet felhasználni mind az új kihívások kezeléséhez, mind az olyan régóta fennálló problémák megoldásához, amelyeket az imént kiemeltem.

Véleményünk szerint, ha az Uniónak jobban és gyorsabban kell beruháznia forrásait, akkor:

- a döntéshozóknak biztosítaniuk kell, hogy a források felhasználása jobban igazodjon az Unió változó prioritásaihoz;
- a jogalkotóknak egyszerűsíteniük kell az eszközöket, hogy azokkal jobb eredményeket lehessen elérni, ugyanakkor az adófizetők számára kisebb kockázattal járjanak;
- az uniós pénzekkel gazdálkodó vezetőknek biztosítaniuk kell, hogy a rendelkezésre álló források felhasználása hatékonyabban történjék.

A Számvevőszék készen áll a félidős értékelés keretében folytatandó intézményközi párbeszédre.

Szándékunk, hogy ellenőrzési munkák során szerzett tapasztalataink alapján még nagyobb mértékben járjunk hozzá ahhoz, amit a polgárok számára az Unió által nyújtott többletérték „három pillérének” is nevezhetünk, azaz:

- Az első a célok kitűzése;
- A második a végrehajtási mechanizmusok;
- A harmadik az ellenőrzési és elszámoltathatósági keretek.

Tisztelt Elnök úr! Tisztelt Miniszterek!

A Számvevőszék a Tanács és a többi uniós intézmény oldalán áll ebben az igen nehéz időszakban.

Uniónk megvédése és polgáraink jólétének biztosítása nagy terhet ró közös erőforrásainkra.

Továbbra is az Európai Számvevőszék elsődleges feladata lesz annak segítése, hogy ezeknek az erőforrásoknak a felhasználása a legjobb eredménnyel történjék.

Köszönöm a figyelmet.